

Detaljplan i Berga för del av Smedstad 1:4 m.fl. (Berga äng)

Granskningsutlåtande

Datum: 2023-04-24

Diarienummer: Sbn 2016-686

Linköping
Där idéer blir verklighet

Vad är ett Granskningsutlåtande?

En detaljplan reglerar hur mark och vatten ska användas och hur bebyggelsen ska se ut. Detaljplanen talar om vad du och andra får och inte får göra för byggåtgärder inom planområdet. Det är kommunen som tar fram en detaljplan och du som medborgare har möjlighet att ta del av informationen och lämna idéer och synpunkter. [Läs mer om detaljplanering på Boverkets hemsida.](#)

Granskningsskedet

Granskningsskedet är det andra tillfället för de som är berörda av planförslaget att lämna synpunkter. Samrådsskedet är det första tillfället att lämna synpunkter. Synpunkter från samrådet har sedan tidigare sammanställts och kommenterats i en samrådsredogörelse.

De som berörs av planförslaget och har synpunkter måste framföra dessa skriftligt under samråds- eller granskningsskedet för att senare ha rätt att överklaga kommunens beslut att anta detaljplanen, se rubrik Överklaga nedan.

Synpunkter från granskningen sammanställs och kommenteras i ett granskningsutlåtande. I utlåtandets **kommentarer** redovisas kommunens ställningstaganden till inkomna synpunkter, huruvida de tillgodoses eller inte samt en motivering. I avsnittet **ändringar av planförslaget efter granskning** redovisas alla förändringar som tillkommit efter granskningsskedet. Synpunkter på detaljplanens tillhörande miljökonsekvensbeskrivning, redovisas under rubriken **Miljökonsekvensbeskrivning**.

Överklaga

En detaljplan kan enbart överklagas baserat på icke tillgodosedda synpunkter från sakägare, föreningar och intresseorganisationer eller på grund av formaliafel.

De som har rätt att överklaga en detaljplan baserat på planförslagets innehåll är sakägare, till exempel fastighetsägare, arrendatorer, hyresgäster och andra med rättighet till fastigheter inom eller i anslutning till planområdet. Även intresseorganisationer kan ha rätt att överklaga en detaljplan om följande punkter är uppfyllda: 1. Organisationens huvudsakliga ändamål är att bevaka naturskydds-, kulturskydds- eller miljöskyddsintressen, och dessa berörs av detaljplanen. 2. Organisationen inte är vinstdrivande. 3. Organisationen har bedrivit verksamhet i Sverige under minst tre år. 4. Organisationen har minst 100 medlemmar eller på annat sätt visar att verksamheten har allmänhetens stöd. Det går även att överklaga en detaljplan om processen varit felaktigt genomförd, så kallat formaliafel.

Detaljplanen går att överklaga inom tre veckor efter det att beslut om antagande har publicerats på kommunens anslagstavla. Överklagan skickas till kommunen, som sedan skickar den vidare till mark- och miljödomstolen.

Innehållsförteckning

Vad är ett Granskningsutlåtande?	2
Inledning	4
Sammanfattning av granskningen	5
Inkomna yttranden på planförslaget och Stadsplaneringsavdelningens kommentarer.....	6
Inkomna yttranden avseende Miljökonsekvensbeskrivningen	19
Ändringar av planförslaget efter granskning	20
Sammanställning av de som inkommit med synpunkter under granskningen	21
Bedömning	22

Inledning

Sammanfattning av detaljplanen

Planområdet ligger i stadsdelen Berga och omfattar cirka 19,5 hektar mark. Planområdet omfattar del av fastigheten Smedstad 1:4 och del av fastigheten Västerberga 1:1. Båda fastigheterna ägs av Linköpings kommun. Planområdet ligger i huvudsak öster om Haningeleden och söder om Söderleden. Planområdet avgränsas i söder av Smedstadbäcken, en del av Tinnerbäcken och Bergadammen.

Detaljplanen syftar till att ge plats för cirka 800-900 bostäder med inslag av centrumverksamhet där så är lämpligt samt två delvis underjordiska parkeringsgarage. Vidare syftar detaljplanen till att säkerställa plats för en skola med tillhörande skolgård.

Bostadsbebyggelsen utgörs av flerbostadshus i form av kvartersbebyggelse, punkthus samt radhus. Bebyggelsen är uppdelad i fyra kvarter med flerbostadshus mot Haningeleden och Söderleden. I två av kvarteren föreslås gemensamma, delvis underjordiska, parkeringsgarage för hela områdets behov. Längs Nötabäckens västra sida föreslås fem punkthus och två radhuslängor. Längre in i området, öster om Åkerholmen reserveras mark för en skola samt ytterligare bostäder i form av radhus och punkthus.

Området nås dels från den befintliga cirkulationsplatsen på Söderleden och dels från en ny anslutning på Haningeleden. I norr föreslås ett torg och mellan kvarteren och punkthusen vid Nötabacken planeras för ett attraktivt gångfartsområde, som skapar ett samlande stråk för gående och cyklande i nord-sydlig riktning genom planområdet. Ner mot Tinnerbäcken (Bergadammen) föreslås ett sammanhängande natur- och parkområde som komplement till Nötabacken och Åkerholmen.

Detaljplanens handlingar

Till detaljplanen hör följande handlingar:

- Plankarta i storlek A0 i skala 1:1000
- Planbeskrivning och Undersökning om betydande miljöpåverkan
- Miljökonsekvensbeskrivning
- Grundkarta
- Fastighetsförteckning *
- Samrådsredogörelse *
- Granskningsutlåtande * (detta dokument)

Handlingar markerade med * finns inte på webbplatsen på grund av GDPR (dataskyddsregler inom EU).

Sammanfattning av granskningen

Granskning genomfördes under tiden 30 september – 4 november 2022.

Planförslaget har remitterats till berörda remissinstanser samt sakägare enligt fastighetsförteckning upprättad 7 september 2022.

Information om granskningen samt hänvisning till kommunens webbplats och Kontakt Linköping annonserades i Östgöta Correspondenten och Linköpings Tidning 30 september 2022.

Inkomna yttranden på planförslaget och Stadsplaneringsavdelningens kommentarer

Sammanlagt har 9 yttranden inkommit till kommunen enligt tabellerna nedan.

Yttranden på detaljplanens tillhörande miljökonsekvensbeskrivning beskrivs separat under efterföljande rubrik.

Myndigheter	Datum	Synpunkter	Sida
Länsstyrelsen Östergötland	2022-11-04	Ja	7
Östgötatrafiken - Regional kollektivtrafikmyndighet (RKM) i Östergötland	2022-10-19	Ja	10
Lantmäterimyndigheten	2022-10-21	Ja	11

Kommunala nämnder/kontor och bolag etc.	Datum	Synpunkter	Sida
Tekniska Verken i Linköping AB	2022-10-31	Ja	11

Företag, organisationer och föreningar	Datum	Synpunkter	Sida
BRF Tinnerhöjd 2 (del 1 och del 2)	2022-11-04	Ja	13

Privatpersoner	Datum	Synpunkter	Sida
Privatperson 1	2022-10-24	Ja	15
Privatperson 2	2022-11-02	Ja	16
Privatperson 3	2022-11-03	Ja	17
Privatperson 4	2022-11-04	Ja	18

Tabeller. Sammanställning av inkomna yttranden på detaljplanen under granskningsskedet.

Nedan redovisas samtliga yttranden i sin helhet samt Stadsplaneringsavdelningens kommentarer till synpunkterna.

Myndigheter

Länsstyrelsen

Rubricerat förslag har insänts till Länsstyrelsen för granskning enligt PBL 5:22. Handlingarna utgörs av plankarta, planbeskrivning, undersökning om betydande miljöpåverkan, samrådsredogörelse, strategisk miljökonsekvensbeskrivning och tillhörande utredningar.

Detaljplanens syfte är att möjliggöra en utveckling av stadsdelen Berga. Förslaget skapar cirka 800–900 bostäder med inslag av centrumverksamhet där så är lämpligt samt två delvis underjordiska parkeringsgarage. Vidare säkerställs plats för en skola med tillhörande skolgård. I planområdets norra och nordöstra del föreslås ett naturområde, Nötabacken. Området sammanlänkas med ett sammanhängande natur- och parkområde som föreslås längsmed Bergadamm.

Bebyggelsens skala och omfattning regleras bland annat med hänsyn till de höga naturvärden som finns inom planområdet. Vidare regleras bebyggelsen utifrån möjligheten att skapa trivsamma bostadsgårdar samt för att ge bostäderna bra dagsljusförhållanden.

Gällande översiktsplan, Översiktsplan för staden Linköping, antagen 2010, anger aktuell plats som område för ”bostäder med inslag av verksamheter”. Kommunen bedömer att detaljplanen överensstämmer med intentionerna i översiktsplanen.

Planen handläggs med utökat förfarande.

Länsstyrelsens kontroll enligt kap. 11 PBL.

Inför att detaljplanen ställs ut för granskning har planförslaget i huvudsak omarbetats utifrån de synpunkter som Länsstyrelsen framförde i samrådsskedet. Länsstyrelsen bedömer att planförslaget inte strider mot de intressen som Länsstyrelsen har att bevaka enligt 11 kap 10§ PBL under förutsättning att tillstånd beviljas enligt 7 kap 28 a§ miljöbalken (Natura 2000).

Riksintressen enligt 3 och 4 kap Miljöbalken

Riksintresse naturvård, Eklandskapet Linköping-Åtvidaberg

Planområdet ligger i anslutning till riksintresseområde för naturvård, Eklandskapet Linköping – Åtvidaberg. Länsstyrelsen instämmer i kommunens bedömning att riksintresset för naturvård inte påtagligt skadas.

Natura 2000, Tinnerö eklandskap

Planområdet ligger intill och delvis inom Natura 2000-området Tinnerö eklandskap. Detaljplanens påverkan på riksintresset Natura 2000 för Tinnerö eklandskap bedöms formellt i den Natura 2000-prövning som nu pågår. Länsstyrelsen påminner om att antagande av detaljplanen inte får ske innan Natura 2000-tillstånd har beviljats.

Riksintresse kulturmiljövård, Tinnerö odlingslandskap, E 100

Planområdet ligger till viss del inom riksintresse för kulturmiljö, Tinnerö odlingslandskap, E100. Som är ett av landets främsta exempel på ett fossilt odlingslandskap från järnåldern. De områden som ligger inom riksintresset och som kommer tas i anspråk för exploatering, anläggning av en gång- och cykelport under Haningeleden, bedöms enligt kommunen inte skada riksintresset. Länsstyrelsen delar kommunens bedömning.

Dock bedömer Länsstyrelsen att planerad bebyggelse medför en visuell påverkan varför gestaltningen av byggnaderna närmast Haningeleden är viktigt för att ge ett samlat intryck och en god landskapsbehandling. Påverkan bedöms inte medföra en påtaglig skada på riksintresset. I bygglovsskedet behöver kommunen se den tillkommande bebyggelsen med ett helhetsgrepp av gestaltningen av byggnaderna främst mot Haningeleden. Detta för att ge ett samlat intryck och god helhetsverkan i landskapet.

Miljö kvalitetsnormer

Luft

Inför granskning av detaljplanen har kommunen genomfört en fördjupad utredning avseende luftföroreningar. Beräkningarna visar att detaljplanen inte försvårar möjligheten att uppfylla miljö kvalitetsnormerna för utomhusluft för nutid eller för framtidsscenario 2030. Länsstyrelsen har inget mer att tillägga.

Av planberskrivningen framgår dock att det rekommenderas att bostäderna utmed Haningeleden och Söderleden får ventilation som tas från tak eller fasader som inte är vända mot dessa vägar. Kommunen bör överväga om detta bör följas upp med planbestämmelse.

Vatten

Inför att detaljplanen ställts ut för granskning har kommunen uppdaterat framtagen dagvattenutredning utifrån det nya bebyggelseförslaget och planbeskrivningen har kompletterats med information om vilken rening som krävs. Genomförd utredning visar att föreslagna dagvattenåtgärder förbättrar recipientens möjlighet att uppnå god status. Länsstyrelsen delar kommunens bedömning och har inget ytterligare att tillägga.

Strandskydd

Inom delar av planområdet råder strandskydd. Kommunen avser upphäva strandskyddet för en mindre del bebyggelse i form av bostäder och skola inklusive skolgård samt gator och för de delar av natur- och parkmark som berörs av planerad GC-tunnel. Som särskilda skäl åberopas punkt 5 enligt 7 kapitlet 18 c§ miljöbalken, att området behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området. Inför granskningsskedet har kommunen tydligare beskrivit och motiverat intrånget i strandskyddet samt studerat alternativa lokaliseringar.

Länsstyrelsen bedömer att kommunen har studerat och hanterat frågan på ett bra sätt och delar kommunens slutliga bedömning. Länsstyrelsen har inget ytterligare att tillägga.

Hälsa och säkerhet

Buller

De synpunkter som Länsstyrelsen framförde vid samrådsskedet har i huvudsak beaktats. Länsstyrelsen noterar dock att uteplatser invid ett punkthus inom område E inte klarar maxvärdena för buller på uteplats. Av planbeskrivningen framgår att kommunen parallellt med granskningen utreder lämpliga åtgärder. Länsstyrelsen påpekar att det är viktigt att skyddsåtgärder vidtas så att kraven för uteplats kan klaras för de aktuella bostäderna. Det kan vara lämpligt att frågan regleras med planbestämmelser.

Skydd mot olyckor, översvämning och erosion

Översvämning

I samrådsskedet framförde Länsstyrelsen synpunkter på hur frågor kopplat till översvämningens risker vid skyfall och höga vattennivåer i Berga damm hade hanterats i planbeskrivningen. Inför granskning av detaljplanen har kommunen kompletterat planbeskrivningen med ytterligare information samt infört planbestämmelser i plankartan för att minska risken för översvämning inom den nya bebyggelsen.

Länsstyrelsen bedömer att synpunkterna som framfördes i samrådet därmed har beaktats och har inget mer att tillägga.

Risk för skred

Enligt planhandlingarna råder svag markbärighet och även risk för översvämning utmed Bergadammen. Planhandlingen redogör endast för de geotekniska förutsättningarna att utföra bebyggelse och gc-port men inte för övriga avsedda anläggningsåtgärder inom den berörda zonen, såsom anordnande av tomter, gc-vägar och dagvattendammar. Länsstyrelsen anser att detta behöver förtydligas i planen, särskilt vad avser risken för sked i samband med höga vattenflöden.

Övrigt

Generellt biotopskydd

Länsstyrelsen noterar att fem objekt som omfattas av det generella biotopskyddet kommer att behöva tas bort på grund av planen. Frågan behöver hanteras i en separat dispensprövning hos Länsstyrelsen. Ansökan har nyligen inkommit till myndigheten. För att säkra detaljplanens genomförande är det viktigt att prövningen är avslutad innan detaljplanen antas.

Artskydd

Länsstyrelsen instämmer i kommunens bedömning att planförslaget nu är anpassat så att det inte aktualiserar förbuden i artskyddsförordningen för berörda arter. Artskyddet för läderbagge bedöms dock formellt först i kommande Natura 2000-prövning.

Arkeologi

En arkeologisk förundersökning utfördes inom stor del av planområdet under 2017. Precis som kommunen nämner så finns ett beslut från 2017-10-10 om tillstånd till ingrepp i fornlämningarna L2008:6885, L2008:6886, L2011:4299, L2008:6925 och L2008:6924 med villkor om arkeologisk undersökning. Fornlämningarna utgörs av två boplatser, två färdvägar och en hållristning. Beslutet var giltigt t o m 2018-12-31.

Länsstyrelsen påminner kommunen om att eftersom den arkeologiska undersökningen inte har utförts behöver kommunen att kontakta Länsstyrelsen angående förnyat beslut.

Stadsplaneringsavdelningens kommentar:

Natura 2000, Tinnerö eklandskap

Ansökan om tillstånd lämnades in till Länsstyrelsen i juli 2022. Detaljplanen kommer inte att antas innan tillstånd beviljats.

Luft

Plankartan har kompletterats med bestämmelse om att friskluftsintag inte får placeras i fasad mot Haningeleden och Söderleden.

Buller

Parallellt med granskningen av detaljplanen har bullerfrågan studerats. För det norra punkthuset krävs åtgärder för att uppnå 50 dBA ekvivalent ljudnivå vid uteplats. Med en bullerskärm mot väster och delvis söder nås 50 dBA för bostadsgården söder om punkthuset. Bullerskärmen regleras med bestämmelsen **m₁** (*Bullerskärm med en höjd av 2,0 meter över anslutande marknivå ska finnas inom egenskapsområdet mot väster och söder. Mot söder ska bullerskärmen vara minst 3,0 meter bred.*). Uppförande av bullerskärm säkerställs genom att det regleras i marköverlåtelseavtal mellan kommunen och byggaktören.

Risk för sked

Planbeskrivningen har kompletterats med förtydligande gällande risker kopplat till ras, skred och erosion efter ytterligare geoteknisk analys. Bebyggelsen kommer att uppföras, som närmast, ca 50 m från strandområdet. Marklutningen inom planområdet är väldigt flack, ca 1:50 vilket är väsentligt flackare än 1:10 som ger förutsättningar för skred i lera. Bergadammen är förhållandevis grund, 1-2 m, och begränsad i sin utbredning i bredd. Vattennivån är reglerad uppströms. Äldre etablerade träd och buskar kantar dammens stränder och strandzon vilket gör att jorden inte är exponerad för yttlig erosion. Området kring Berga dammen planläggs som naturmark och växtligheten skyddas utmed stranden. Det föreligger inte problem med instabila slänter eller risk för ras och skred som kan skada den planerade bebyggelsen. Utifrån detta bedöms det inte föreligga en förhöjd risk för ras och skred vid översvämning på grund av höga flöden i Tinnerbäcken.

Generellt biotopskydd

Ansökan om dispens från biotopskyddet lämnades in till Länsstyrelsen i oktober 2022. Detaljplanen kommer inte att antas innan dispens beviljats.

Arkeologi

Linköpings kommun har sedan augusti 2022 dialog med Länsstyrelsen angående förnyat beslut för att kunna genomföra den arkeologiska undersökningen. I mars 2023 skickade Linköpings kommun in en ny ansökan om tillstånd för arkeologisk undersökning. Handläggning pågår.

Östgötatrafiken

Region Östergötland är Regional kollektivtrafikmyndighet (RKM) i Östergötland. Östgötatrafik utför på uppdrag av RKM upphandling och planering av kollektivtrafiken i länet. Östgötatrafiken har mottagit granskningsremiss angående detaljplan i Berga för Smedstad 1:4 m.fl. (Berga äng). Linköpings kommun önskar yttrande senast 2022-11-04.

Detaljplanen syftar till att ge plats för 800-900 bostäder med inslag av centrumverksamhet samt två delvis underjordiska garage och en skola.

I planen konstateras att området som ska bebyggas har en god kollektivtrafikförsörjning via den busstrafik som trafikerar Söderleden. Dock anges fel linjer som trafikerar Söderleden. De som anges är de som trafikerade där innan 2020. Idag går linjerna 16, 17 och 22 på Söderleden i anslutning till planområdet.

I samrådet påpekade Östgötatrafiken behovet av en helhetssyn på infrastruktur och kollektivtrafik på Söderleden och Garnisonsvägen till följd av utvecklingen av Berga längs med denna sträckning, och att denna fråga behöver adresseras i ett separat planarbete om det inte kan lyftas i de detaljplaner som tas fram. Linköpings kommun anger i samrådsredogörelsen att en studie av Söderleden som helhet och dess funktion för kollektivtrafiken ska initieras och ta utgångspunkt i den trafikanalys för hela staden som är under framtagande. Östgötatrafiken ser detta

som en bra väg framåt och ser fram emot att delta i ett fortsatt utvecklingsarbete med Söderleden i fokus.

Stadsplaneringsavdelningens kommentar:

Synpunkten noteras. Yttrandet har översänts till Stadsmiljöavdelningen, Linköpings kommun som leder arbetet med utredningen för Söderleden.

Lantmäterimyndigheten

Efter genomgång av planens granskningshandlingar (daterade 2022-09-28) har vi följande funderingar.

Plankarta och planbeskrivning

Området med användningen "B" i kvarteret F har förbud mot körbar utfart längs hela sitt område. Parkering ska ske gemensamt i kvarter A och D och handikapplatser kan finnas inom närbeläget "T"-område. Behövs ändå någon rätt till tillfart över skolfastigheten för leveranser m m i det fall bostadsanvändningen avstyckas till en egen fastighet? I så fall ska det väl beskrivas.

Under rubriken "fastighetsrättsliga konsekvenser" bör väl beskrivas att avtal bör upprättas för de ledningar (IP-only och Telenor) som ska flyttas och där inga tidigare rättigheter finns tecknade.

Stadsplaneringsavdelningens kommentar:

I antagandehandlingen har byggrätterna för bostäder respektive skola inom område F separerats. Utfartsförbudet har justerats för att möjliggöra tillfart till bostadsfastigheten från norr och skolfastigheten från öster.

Planbeskrivningen har kompletterats med information om att avtal kommer att upprättas för ny placering av ledningar med de ledningsägare som idag saknar rättigheter.

Kommunala nämnder/kontor och bolag etc.

Tekniska Verken i Linköping AB

Tillägg till Rubrik "Avtal för befintliga och tillkommande ledningar - El och fjärrvärme" på sid. 61:

- Det finns även befintliga elledningar utefter Söderleden som hamnar i konflikt med den nya tomtindelningen mm (se bild nedan) och som behöver flyttas. Flytt av befintliga ledningar bekostas av exploitören. Om skydd av befintliga elledningar krävs för att möjliggöra exploateringen förutsätter Tekniska verken elnät att den part som initierar åtgärden även bekostar den.

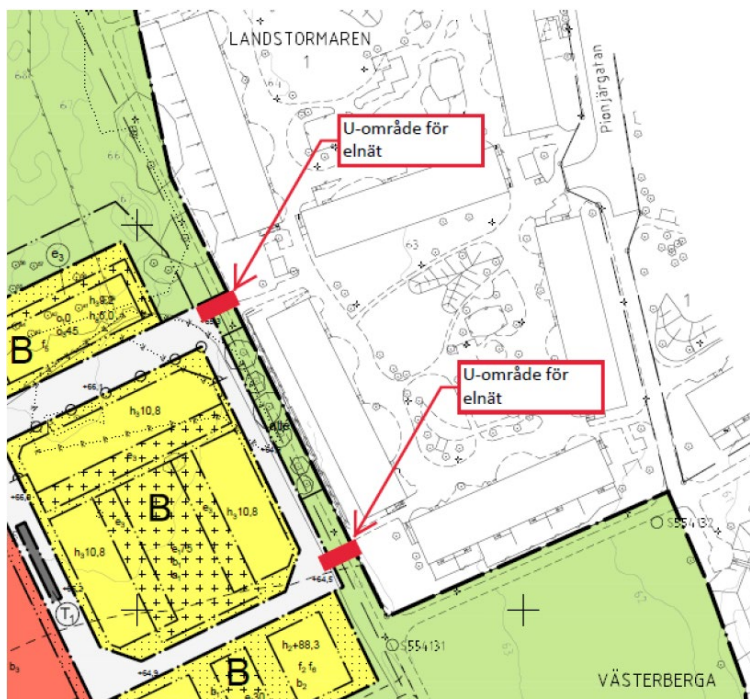

Kommentar till Rubrik "Kvartersmark" på sid. 59:

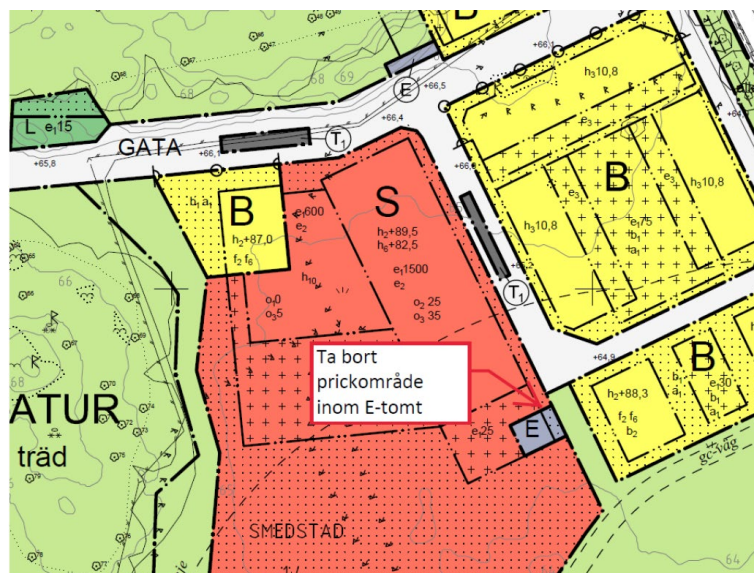
- Man beskriver E områdena och att de ska rymma tekniska anläggningar och användas för transformatorstationer och dels för avfallsbehållare för bostadskvarteren. Bör man förtydliga vilka områden som är till för transformatorstationer respektive avfallsbehållare? Dessa områden ska inte kombineras för att inhysa både transformatorstation samt avfallsbehållare.

Berga äng Plankarta (Granskning):

- I ritningsförklaringen finns ett kapitel om takvinklar som beskriver att takvinklarna för huvudbyggnader ska vara mellan 40-45 grader. Gäller detta även för transformatorstationer (Tekniska anläggningar)? Dessa är enligt standard försedda med platta kuverttak med 4 graders lutning och detta vi önskar använda. I sådana fall bör beteckning f5 läggas till på våra E-tomter för transformatorstationer.
- Elnät har ett behov att komplettera med U-områden enligt bild nedan (röda markeringar). Jag ser inte att det ska påverka fastighetsgränser eller annat negativt.

- Ta bort prickområde inom E-tomten som är placerad i den syd-östra delen av plankartan (se bild nedan). Alternativt flytta E-tomten så den angränsar mot prickområdet så den byggbara ytan blir 6x10 m. Men då behöver vi ha ett U-område mellan E-tomten och lokalgatan. Ett annat alternativ är att behålla E-tomten med prickområdet men utöka E-tomten så den byggbara ytan blir 6x10 m.

Stadsplaneringsavdelningens kommentar:

Genomförandebeskrivningen har uppdaterats avseende den befintliga elledningen utmed Söderleden. Kostnader för flytt regleras enligt övergripande markupplåtelseavtal mellan Linköpings kommun och TVAB avseende ledningsanläggningar i kommunal mark.

Numera är rekommendationen att inte specificera anläggningarna inom användningen E, tekniska anläggningar. De tre större E-områdena för transformatorstationer kommer inte kombineras med sopbehållare.

En teknisk anläggning är inte en huvudbyggnad och därför omfattas inte stationerna av bestämmelserna om takutformning (sadeltak) och takvinkel. Planbeskrivningen har förtydligas angående detta.

Inom allmän plats med användningen PARK behövs inte u-område för ledningar. Rättigheter för ledningar regleras i kommunövergripande markupplåtelseavtal och något servitut för den specifika ledningen upprättas därmed inte. Plankartan har inte kompletterats med u-områden.

E-området vid skolan har utökats västerut. Prickmarken mot gatan ligger kvar då det inte är lämpligt med byggnader närmast gatan.

Företag, organisationer och föreningar

BRF Tinneröhöjd 2

Del 1

Av kommunens samrådsredogörelse framgår att man anser att trafiksituationen på Garnisongatan, trots den omfattande ökningen som prognostiseras till följd av bland annat byggande av Berga äng, inte är något problem (7.500 fordon/mån).

Man behöver inte vara trafikskickad för att inse att detta är en grov felbedömning. Trafiksiffrorna bekräftar i stället att man blundar för att det är fråga om att medverka till att alltmer genomfartstrafik kommer att välja genvägen via en trång kurvig lokalgata invid skola, handelsområde och bostäder och med genomgående viktig kollektivtrafik. Förhoppningen verkar snarast vara att genomfartstrafiken ska bedarra när det trafikkaoset inträder så ofta att genvägen riskerar ta längre tid än de längre alternativen via ringsystemet.

Kommunens redogörelse tyder också på att anslutningen till Haningeleden blir en dyr halvmesyr med bland annat vänstersvängande trafik på större trafikled (planerad y-ring), begränsade möjligheter att nå parkeringen på naturreservatet etc. Risken är uppenbar att lösningen blir så dålig att många av det skälet kommer att föredra det säkrare alternativet – anslutningen Ekkällerrondellen.

Att avfärda en rondellösning med att den ”skulle begränsa trafikflödet på Haningeleden” saknar förankring i verkligheten. Det är bara att provköra Haningeleden inklusive cykelstråket med bland annat Artillerirondellen cirka 400 m närmare centrum. Rondellen påverkar inte nämnvärt trafikflödet utan i stället bidrar till en naturligare och säkrare trafikrytm i korsningspunkten bland annat till följd av att höga hastigheter försvåras på raksträcka. Den rondellen har för övrigt i dagarna försetts med anslutning till parkering intill naturreservatet som på detta sätt kan nås från alla håll (jfr Berga äng).

En ny rondell med gångtunnel skulle även här bli den naturliga gemensamma nämnaren, den långsiktigare lösningen för vägtrafiken, för nya bostadsområdet, för naturreservatet och för cykeltrafikstråket.

Det skulle också indirekt underlätta förutsättningarna att avlasta Ekkällerrondellen och begränsa genomfartstrafiken på Garnisonsgatan.

Har inget emot exploateringen av Berga äng. Samtidigt finns det en inbyggd risk i projekt av detta slag med flera inblandade intressenter att de interna diskussionerna om utformning och fördelning av gemensamma kostnader till följd av exploateringen blir så intensiva och utdragna över tiden att konsekvenserna för omgivningarna mer eller mindre förbigås och inte får något utrymme i diskussionerna.

Viktiga frågor och konsekvenserna för framtiden läggs på så sätt åt sidan. Kommunens knapphändiga behandling av trafiken i planbeskrivningen (1 sida av 78) och bedömningarna i samrådsredogörelsen av konsekvenserna för genomfartstrafiken på Garnisonsvägen indikerar att just detta beskurna synfält har inställt sig i detta planärende. Att göra om och rätt när det uppdragas i detta sena tillfälle kan därför bli smärtsamt.

Jag vidhåller vad jag framförde i samrådsyttrandet, det vill säga att kommunen kopplat till aktuell detaljplan måste redogöra vilka erforderliga åtgärder som långsiktigt avses genomföras för att begränsa genomfartstrafiken på Garnisonsgatan. I ett sådant genomförandepaket bör även ingå att redan nu vara förutseende och bygga en avlastande ny rondell på Haningeleden i stället för den föreslagna dåliga och icke långsiktiga lösningen.

Del 2

BRF Tinneröhöjd 2 vill påpeka att området Södra Ekkällan har byggt ut kraftigt sedan år 2012. Ni hänvisar till en trafikmätning som genomfördes 2012 på sidan 42 (*se infogad text*). Sedan mätningen genomfördes har området mer än fördubblats i antal bostäder och boende och pendlingstrafiken till och från Universitetssjukhuset och andra företag och myndigheter i området har ökat. Området fortsätter att växa.

Vi föreslår att en ny trafikmätning sker och används som beslutsunderlag. En mätning från 2012 bör inte anses vara relevant.

"Trafiken på Garnisonsvägen vid Rotegatans busshållplats förväntas öka från 4800 fordon per vardagsmedeldygn (mätår 2012) till 7500 fordon per vardagsmedeldygn (beräkningsår 2030). Trafikökningen på Garnisonsvägen är bland annat en följd av den byggnation som har skett i Södra Ekkällan de senaste åren men också en följd av planerade projekt. Garnisonsvägen har en utformning som ska göra den mindre attraktiv för genomfartstrafik även om det förekommer. Trafikmängden på Garnisonsvägen är förhållandevis låg och bedöms inte leda till kapacitetsproblem även om det kan bli köbildning vid rusningstid."

Stadsplaneringsavdelningens kommentar:

Tidigare ställningstagande gällande trafiklösning på Haningeleden kvarstår. Den nya infarten från Haningeleden till Berga äng kommer att utformas med separata körfält för svängande trafik för att öka trafiksäkerheten samtidigt som framkomligheten på Haningeleden inte försämras. En cirkulationsplats i detta läge bedöms inte som lämplig då den skulle begränsa flödet på Haningeleden jämfört med den förslagna trafiklösningen.

Infarten till besöksparkering vid Tinnerö eklandskap byggs om i syfte att öka trafiksäkerheten. Den nya lösningen innebär att det endast går att svänga höger in till parkeringen och höger ut från parkeringen. Det innebär att besökande till Tinnerö som kommer med bil från söder behöver vända på Haningeleden, förslagsvis i Artillerirondellen. När besökare kör ut från parkeringen kommer de bara att kunna svänga höger ut på Haningeleden.

Den nya gång- och cykelporten under Haningeleden ökar tillgängligheten och trafiksäkerheten för gående och cyklande.

Stadsplaneringsavdelningens ser inte någon större risk att Garnisonsvägen kommer att användas som smit-/genväg av boende inom aktuell planområdet om de inte har någon målpunkt på Garnisonsvägen. Både Söderleden och Haningeleden har bättre kapacitet än Garnisonsvägen varför bedömningen är att lederna kommer att väljas före Garnisonsvägen.

Privatpersoner

Privatperson 1

Jag såg planerna för Berga Äng och det som saknas är en tydlig karta på hur cykelinfrastrukturen ska lösas.

Vilka vägar ska cykeltrafiken ta?

Situationen längs Söderleden är idag riktigt usel, där man som cyklist lätt leds in på att köra över en parkering på norra sidan, men det verkar inte finnas några planer på att exempelvis bygga en cykelväg hela sträckan längs södra sidan av Söderleden.

Stadsplaneringsavdelningens kommentar:

I planbeskrivningen under rubriken *Gator och trafik* finns en karta som redovisar gatustrukturen inklusive gång- och cykelbanor inom och i anslutning till planområdet.

Stadsplaneringsavdelningen är medvetna om att det finns utvecklingspotential i gång- och cykelvägnätet utmed Söderleden. Någon gång- och cykelbana kommer

inte att byggas ut längs Söderledens södra sida öster om Ekkällerrondellen i samband med aktuell detaljplan.

Stadsmiljöavdelningen, Linköpings kommun har påbörjat en utredning gällande Söderleden för att bl.a. utreda var ett prioriterat cykelstråk eventuellt kan byggas utmed Söderleden med syfte att förbättra framkomligheten för gående och cyklister.

Flera faktorer har betydelse för var ett cykelstråk kan placeras utmed Söderleden. Bland annat finns begränsat med utrymme på den södra sidan av Söderleden mellan Pionjärgatan och Ekkällerrondellen. Naturområdet Nötabacken är känsligt för intrång på grund av höga naturvärden och vidare utredningar krävs för att avgöra om ett cykelstråk kan placeras på den södra sidan av Söderleden.

Privatperson 2

Hej! Jag tycker fortfarande att det är fel att bebygga Berga äng! Trafikflödet kommer att öka markant på Haningeleden, Söderleden, Ålerydsvägen, där det redan idag är mycket trafik på. Är rädd för att även djurlivet vid Smedstadammen kommer att påverkas negativt med bebyggelse och ännu mera människor så nära dammen. Det borde vara bättre att införliva Berga äng i Naturreservatet! Linköping behöver bli en "grönare" stad, med fler grönområden, och planteringar av träd och buskar, inte mera betong och fler människor, utveckla det som redan finns istället. Var god respektera Linköpingsborna som vill annat med staden!

Stadsplaneringsavdelningens kommentarer:

Stadsplaneringsavdelningen noterar synpunkterna. Det aktuella förslaget till exploateringen har stöd i kommunens översiktsplaner. Kommunens uttalade förtätningsstrategi i *Översiktsplan för staden Linköping (2010)* och *Gemensam översiktsplan för Linköping och Norrköping (2010)* innebär att Linköpings ska bli en mer sammanhållen stad. Det framgår att utbyggnad i vissa fall kan komma att prioriteras över bevarande av jordbruksmark inom eller i direkt anslutning till befintlig stadsbebyggelse och attraktiva belägna boendemiljöer. Att bygga bostäder inom planområdet är en del i att uppnå det målet och utgör en viktig resurs för att klara framtida bostadsförsörjning då Linköpings stad stadigt växer i invånarantal.

Under planarbetet har både en strategisk och en specifik miljökonsekvensbeskrivning tagits fram för att bedöma detaljplanens konsekvenser med avseende på påverkan på naturmiljö och djurlivet. Mellan samråd och granskning bearbetades bebyggelseförslaget för att minska påverkan på naturmiljö och naturlivet. Avvägningar har gjorts mellan vilka ytor som är lämpliga att bebygga och vilka ytor som inte är lämpliga att bebygga. Detaljplanen innebär att stora områden undantas från bebyggelse och planläggs som natur- och parkområden. Dessa områden kommer att utvecklas med hänsyn till de höga naturvärden som finns i området.

Exploateringen av området innebär att trafiken på omgivande gator ökar. Trafikökningen på omgivande gator bedöms inte leda till en påtaglig påverkan på naturvärdena i området.

Staden växer och det innebär att fler efterfrågar bostad i Linköping. Det medför även att resorna ökar i takt med den ökande befolkningen. För att möta denna ökade efterfrågan på resor har kommunen flera strategier. En strategi som uttrycks i *Utvecklingsplan för Linköpings ytterstad (2022)* är att öka utbudet av nära service i stadens stadsdelscentrum. Berga centrum är ett sådant stadsdelscentrum som ska utvecklas och fortsatt erbjuda både kommersiell- och samhällsservice inom gång- och cykelavstånd för boende i närområdet. Berga äng

ligger även nära en livsmedelsbutik i Södra Ekkällan. När viktiga basfunktioner erbjuds inom ett nära avstånd från bostaden minskar behovet av att resa med bil.

En annan strategi som uttrycks i *Översiktsplan för staden Linköping (2010)* är att det inbördes förhållande mellan alla resor i staden, den så kallade färdmedelsfördelningen, på sikt ska förändras så att bilresandet minskar och istället ersätts av ökat resande med kollektivtrafik och cykel. Berga äng är en del i denna strategi där fokus primärt ligger på hög tillgänglighet till bra bussförbindelser och goda gång- och cykelvägar och sekundärt med bil. Berga äng ligger strategiskt i staden med korta avstånd till innerstaden och stora arbetsplatser som Universitetet/Mjärdevi, Universitetssjukhuset och SAAB.

Privatperson 3

Synpunkter på detaljplan i Berga, del av Smedstad 1:4 m.fl. (Berga äng) Av kommunens samrådsredogörelse framgår att man anser att trafiksituationen på Garnisonsgatan, trots den omfattande ökningen som prognostiseras till följd av bl.a. byggande av Berga hage, inte är något problem (7500 fordon/åmd)). Man behöver inte vara trafikskicklig för att inse att detta är en grov felbedömning. Trafiksiffrorna bekräftar i stället att man blundar för att det är fråga om att medverka till att alltmer genomfartstrafik kommer att välja genvägen via en trång kurvig lokalgata invid skola, handelsområde och bostäder och med genomgående viktig kollektivtrafik. Förhoppningen verkar snarast vara att genomfartstrafiken ska bedarra när det trafikkaoset inträder så ofta att genvägen riskerar ta längre tid än de längre alternativen via ringsystemet. Kommunens redogörelse tyder också på att anslutningen till Haningeleden blir en dyr halvmesyr med bl.a. vänstersvägande trafik på större trafikled (planerad yring), begränsade möjligheter att nå parkeringen på naturreservatet etc. Risken är uppenbar att lösningen blir så dålig att många av det skälet kommer att föredra det säkrare alternativet, anslutningen Ekkällarondellen. Att avfärda en rondellösning med att den "skulle begränsa trafikflödet på Haningeleden" saknar förankring i verkligheten. Det är bara att provköra Haningeleden inklusive cykelstråket med bl. a. Artillerirondellen ca 400 m närmare centrum. Rondellen påverkar inte nämnvärt trafikflödet utan i stället bidrar till en naturligare och säkrare trafikrytm i korsningspunkten bl a till följd av att höga hastigheter försvåras på raksträcka. Den rondellen har för övrigt i dagarna försetts med anslutning till parkering intill naturreservatet som på detta sätt kan nås från alla håll (jfr Berga hage). En ny rondell med gångtunnel skulle även här bli den naturliga gemensamma nämnaren, den långsiktigare lösningen för vägtrafiken, för nya bostadsområdet, för naturreservatet och för cykeltrafikstråket. Det skulle också indirekt underlätta förutsättningarna att avlasta Ekkällarondellen och begränsa genomfartstrafiken på Garnisonsgatan. Har inget emot exploateringen av Berga hage. Samtidigt finns det en inbyggd risk i projekt av detta slag med flera inblandade intressenter att de interna diskussionerna om utformning och fördelning av gemensamma kostnader till följd av exploateringen blir så intensiva och utdragna över tiden att konsekvenserna för omgivningarna mer eller mindre förbigås och inte får något utrymme i diskussionerna. Viktiga frågor och konsekvenserna för framtiden läggs på så sätt åt sidan. Kommunens knapphändiga behandling av trafiken i planbeskrivningen (1 sida av 78) och bedömningarna i samrådsredogörelsen av konsekvenserna för genomfartstrafiken på Garnisonsgatan indikerar att just detta beskurna synfält har inställt sig i detta planärende. Att göra om och rätt när det uppdragas i detta sena tillfälle kan därför bli smärtsamt. Jag vidhåller vad jag framförde i samrådsyttrandet, dvs att kommunen kopplat till aktuell detaljplan måste redogöra vilka erforderliga åtgärder som långsiktigt avses genomföras för att begränsa genomfartstrafiken på Garnisonsgatan. I ett sådant genomförandepaket bör även ingå att redan nu vara

förtuseende och bygga en avlastande ny rondell på Haningeleden i stället för den föreslagna dåliga och icke långsiktiga lösningen.

Stadsplaneringsavdelningens kommentarer:

Se svar till bostadsrättsföreningen Tinneröhöjd 2 på sidan 13.

Privatperson 4

Angående den nya detaljplanen för "Berga - del av Smedstad 1:4 med flera" så har jag en synpunkt gällande cykelnätsplaneringen.

Under många år har jag cyklat mellan Berga centrum och stora Coop vid Haningeleden/Söderleden och fått trixat mig förbi den snirklande vägarna förbi Knektgatan och Luftvärnsgatan. Ofta har jag funderat varför det i det cykelvänliga Linköping inte finns en enkel och effektiv cykelväg här. Även de som cyklar norrifrån längs Haningeleden ner mot Berga centrum, Braskens bro och Johannelund saknar enkla och effektiva cykelleder.

I den presenterade detaljplanen så finns en ny cykelväg i södra delen av planeringsområdet längs Bergadammen, men den slutar i cykelvägen nedanför Berga scoutkår och därifrån är det ett trixande för att komma vidare mot Berga centrum eller Johannelund.

När Linköping växer så bör också cykelnäten växa lokalt men också mellan stadsdelar. Den lokala cykelnätsplaneringen för Berga/Smedstad så ser det bra ut, men cykelplaneringen mellan Berga/Smedstad bort mot Berga Centrum och vidare kan förbättras. Tidigare perioder så anlade Linköping ofta cykelleder längs ena eller båda sidorna av de större gatorna/lederna som t.ex. längs Haningeleden och nu senast längst Ålerydsvägen, vilket möjliggör enkel och effektiv cyklande och cykelpendlande. En hyfsad cykelväg längs Söderleden går från Berga centrum ner till Braskens bro, men effektiv cykelled saknas som sagt från Berga centrum till Haningeleden. Att ändra och göra om cykelleder det kostar pengar, men när man anlägger nytt så finns möjlighet att planera för bra och effektiv cykeltrafik för en rimlig kostnad.

När vi nu planerar Berga/Smedstad så finns goda möjligheter att skapa en cykelled längs Söderleden även mellan Haningeleden och Berga centrum genom att planera en cykelled längs södra sidan av Söderleden i det nu planerade området Berga/Smedstad.

Därför föreslår jag att det planeras in en cykelväg på södra sidan av Söderleden inritat i rött i bilden nedan:

Stadsplaneringsavdelningens kommentarer:

Se svar till Privatperson 1 på sidan 15.

Inkomna yttranden avseende Miljökonsekvensbeskrivningen

Miljökonsekvensbeskrivningen ska tillsammans med inkomna synpunkter redovisas i anslutning till beslut om att anta detaljplan. Redovisningen ska omfatta:

1. Hur miljöaspekterna har integrerats i planen eller programmet.
2. Hur miljökonsekvensbeskrivningen och synpunkter från samråd har beaktats.
3. Skälen till att planen eller programmet har antagits i stället för de alternativ som varit föremål för överväganden.
4. De åtgärder som avses att vidtas för uppföljning och övervakning av den betydande miljöpåverkan som genomförandet av planen eller programmet medför.

Punkt 1, 3 och 4 redovisas direkt i miljökonsekvensbeskrivningen och punkt 2 redovisas i detaljplanens samrådsredogörelse.

Sammanlagt har 0 yttranden inkommit till kommunen som berör miljökonsekvensbeskrivningen under granskningen.

Yttranden som berör natur och planens påverkan på miljön besvaras ovan. När yttrandena inkommit finns redovisade i tabellen på sidan 6.

Ändringar av planförslaget efter granskning

Ändringar av planförslaget efter granskning

Planhandlingarna har kompletterats efter granskningen enligt nedan. Ändringar och kompletteringar av redaktionell karaktär och/eller mindre väsentliga för planens sakfrågor redovisas inte. Dessa ändringar är små och strider inte mot detaljplanens syfte och grundidé.

Plankarta

- Plankartan har kompletterats med bestämmelser om uteservering på torg, bullerskärm och friskluftsintag.
- Byggrätten för skola och bostäder inom kvarter F har separerats.
- Byggrätten för skolan och den tekniska anläggningen vid skolan har utökats något.
- Nockhöjden för vissa byggrätter har höjt cirka 0,5-1,5 meter för att möjliggöra trähusbyggnation.
- Bestämmelser om höjd, takvinkel och utformning har förtydligats.

Planbeskrivning

Planbeskrivningen har ändrats under följande rubriker:

- Ny bebyggelse; Avsnittet har utvecklats för att beskriva och motivera de planbestämmelser som reglerar bebyggelsen.
- Naturmiljö; Avsnittet har kompletterats med den utvecklingsplan som tagits fram inför antagande av detaljplanen. Utvecklingsplanen beskriver åtgärder för att utveckla och stärka naturmiljön inom planområdet.
- Geoteknik; Avsnittet har kompletterats med en beskrivning avseende ras, skred och erosion.
- Buller; Avsnittet har kompletterats med en beskrivning för hur en god ljudmiljö uppnås vid det norra punkthuset
- Luft; Avsnittet har kompletterats med en beskrivning avseende friskluftsintag.
- Förorenad mark; Avsnittet har kompletterats med en beskrivning för vilka miljö- och hälsorisker som föreligger inför byggnation och förslag på åtgärder.

Sammanställning av de som inkommit med synpunkter under granskningen

De som inkommit med synpunkter som inte har tillgodosetts

Bostadsrättsföreningen Tinneröhöjd 2
Privatperson 1
Privatperson 2
Privatperson 3
Privatperson 4

Tabell. Sammanställning av de som inkommit med synpunkter som inte tillgodosetts.

De som inkommit med synpunkter som har tillgodosetts

Länsstyrelsen
Lantmäterimyndigheten
Östgötatrafiken
Tekniska verken

Tabell. Sammanställning av de som inkommit med synpunkter som har tillgodosetts.

Granskningsutlåtandet skickas till samtliga som lämnat synpunkter under granskningen.

Bedömning

Granskning har skett enligt 5 kap. 18 – 24 §§ plan- och bygglagen. Inkomna synpunkter har lett till revidering enligt vad som framgår under ”Ändringar av planförslaget efter granskning”. I övrigt har mindre redaktionella ändringar gjorts i planförslaget. Någon ny granskning behövs inte. Stadsplaneringsavdelningen bedömer att förslaget kan antas.

Den nya detaljplanen är förenlig med kommunens översiktsplan och med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap. samt med miljökvalitetsnormerna i 5 kap. miljöbalken. Detaljplanen anses inte innebära någon betydande miljöpåverkan.

Stadsplaneringsavdelningen anser att den föreslagna detaljplanen är av principiell betydelse med anledning av stora kommunala investeringar, risk för betydande miljöpåverkan och ett geografiskt stort område med stort tillskott av bostäder. Samhällsbyggnadsnämnden bör därför, med tillstyrkan, överlämna ärendet till kommunfullmäktige för beslut om antagande.

Lisa Setterdahl

Planarkitekt